

بررسی تأثیر تغییرات اقلیمی بر تولیدات کل زراعی در ناحیه زراعی - اکولوژیکی جنوبی خشک ایران

نادر بارانی، آیتاله کرمی^۱

baranieco@gmail.com

چکیده

اقلیم، آمیخته‌ای از ویژگی‌های چیره‌شده و ماندگار جوی یک گستره‌ی جغرافیایی در گذر زمان است و اغلب بر اساس متغیرهایی مانند دما، بارش، رطوبت، وزش باد، تابش خورشید، تعداد روزهای آفتابی، دمای سطح دریا و ضخامت لایه‌های یخ در آب دریا تعیین می‌شود. مجموعه‌ی این عوامل در بلندمدت همراه با دیگر ویژگی‌های منطقه‌ای مانند طول مدت فصل کشت و شدت سیلاب‌ها، اقلیم یک منطقه را تعیین می‌کنند. در پی تغییر اقلیم، چگونگی زندگی انسان‌ها نیز تغییر می‌کند و منجر به آسیب به بخش کشاورزی و محیط زیست می‌شود. هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی تأثیر تغییرات اقلیمی بر تولیدات کل زراعی در ناحیه زراعی - اکولوژیکی جنوبی خشک ایران (شامل استان‌های سیستان و بلوچستان و کرمان) بود. در مطالعه حاضر تأثیر دما، بارش، تبخیر و تعرق، رطوبت نسبی و سرعت باد بر تولیدات زراعی در طی سال‌های ۱۳۶۴ تا ۱۳۹۴ مورد ارزیابی قرار گرفت. داده‌های خام اولیه برای انجام این مطالعه از طریق سازمان هواشناسی و وزارت جهاد کشاورزی کشور گردآوری شد. پس از بررسی ایستایی، داده‌ها در قالب پانل با اثرات ثابت برآورد شدند. نتایج نشان داد متغیرهای میزان بارش، تبخیر و تعرق و سرعت باد بر تولیدات کل زراعی ناحیه زراعی - اکولوژیکی جنوبی خشک اثرگذار بوده است.

طبقه‌بندی JEL: Q59, Q54, Q50

کلیدواژه‌گان: تغییر اقلیم، پارامترهای اقلیمی، ناحیه زراعی - اکولوژیکی جنوبی خشک ایران